

Palliation – lindrende behandling: Sådan har andre gjort

Som frivillige i lokalforeninger og regionsudvalg kan I bidrage til, at kræftpatienter får en rettidig lindrende behandling af høj kvalitet. Som inspiration til arbejdet har vi samlet eksempler på, hvordan regionsudvalg arbejder med området. I kan række ud til frivillige i de omtalte eksempler for at høre mere om deres erfaringer (følg QR-koden for at finde kontaktinfo). Derudover kan I også læse eksempler fra to kommuner, der kan bruges som inspiration i dialogen med beslutningstagere om gode løsninger.

Regionsudvalg

Regionsudvalget i Syddanmark som eksempel

Lindrende behandling har været et politisk fokusområde for regionsudvalgene i flere år. Regionsudvalget i Syddanmark har brugt en lang række redskaber til at sætte emnet på dagsordenen. Både under Demokratidage i 2024 og under valgkampen i 2025 mødtes frivillige fra regionsudvalget med politikerne til **kaffemøder** for at sætte fokus på lindrende behandling. Frivillige i regionsudvalget skrev desuden, forud for Kræftplan V, et **læserbrev** om lindrende behandling som kontrast til debatten om aktiv dødshjælp. Regionsudvalget har også løbende fulgt, **hvordan regionen har brugt midler** afsat til lindrende behandling i Kræftplan V, og har desuden skrevet en henvendelse til regionen om at afsætte midler til lindrende behandling på budgettet for 2026.

Regionsudvalget i Nordjylland som eksempel

Regionsudvalget i Nordjylland har også løbende fokus på lindrende behandling, og især to konkrete sager har fyldt. Frivillige i regionsudvalget har kæmpet for, at der skulle **oprettes et palliativt sengeafsnit** på det nye Aalborg Universitetshospital. På trods af, at dette var blevet skrevet ind i Regionsrådets plan for det palliative område, indgik det ikke i de endelige planer. Derfor tog regionsudvalget emnet op på et **valgmode** i 2025. Det fik politikerne til at love, at der fortsat arbejdes på at oprette et palliativt sengeafsnit. Regionsudvalget følger stadig sagen.

Regionsudvalget har desuden fulgt udfordringen med at **skaffe medarbejdere med specialistkompetencer** inden for lindrende behandling i Region Nordjylland. Da de blev opmærksomme på, at der var opstået personaleflugt i et af de fire palliative teams, rettede de en **bekymringshenvendelse** til regionsrådsformanden og koncerndirektøren på sundhedsområdet. Det resulterede i, at der blev lavet en plan for at rette op på problemerne, så det ikke gik ud over kvaliteten for patienterne.

Regionsudvalget i Region Sjælland som eksempel

I Region Sjælland kæmpede frivillige i mange år for, at der skulle oprettes et **sundhedsfagligt råd for palliation**. Et sådant råd kan bl.a. formulere en vision for den lindrende behandling på tværs af kommune og region, og samtidig fungere som ekspertpanel for politikerne og andre

sundhedsfaglige aktører. Frivillige var vedholdende med at tage emnet op på **kaffemøder** med både regionsrådsformanden, formanden for Sygehusudvalget og med administrationen i regionen. Det resulterede i, at det sundhedsfaglige råd for palliation blev oprettet i 2023. På nuværende tidspunkt er der fortsat ikke sundhedsfaglige råd for palliation i Region Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark.

Holbæk Kommune som eksempel

Lindrende behandling er nyt politisk fokusområde for lokalforeningerne. Herunder har vi skitseret eksempler på, hvordan en kommune kan arbejde med lindrende behandling.

Holbæk Kommune er en kommune i mellemstørrelsen med fokus på **lindrende behandling i eget hjem**. Indsatsen omfatter bl.a. symptomlindring, personlig pleje, medicinbehandling, støtte til pårørende samt hjælp til at håndtere fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle problemstillinger. Der er også mulighed for sygeplejefaglig støtte døgnet rundt. Hvis det bliver vanskeligt at være i eget hjem, kan borgeren visiteres til et midlertidigt døgnophold eller et aflastningsophold.

En **fuldtidsansat palliationssygeplejerske** har ansvaret for at udvikle medarbejdernes kompetencer, samt at igangsætte udvikling på området. De sidste seks år har 250 plejepersonaler deltaget i et todages **kursus om lindrende behandling**. Palliations-sygeplejersken har også en del **borgerbesøg**, hvilket cirka halvdelen af arbejdstiden bruges på.

Udover palliationssygeplejersken er der også udpeget **13 nøglepersoner** (alle sygeplejersker), der er ansat i henholdsvis plejecentrene og i hjemmeplejen i den almindelige drift. De omtales som **palliationsvejledere**. De får ekstra viden om lindrende behandling fra palliationssygeplejersken samt på såkaldte **nøglepersonskurser**. De mødes jævnligt i et netværk, som understøttes af palliationssygeplejersken.

Kommunen har også organiseret **tværfaglige netværksmøder** for at styrke den lindrende behandling. Disse er også forankret hos palliationssygeplejersken. I netværket mødes visitationen, hjælpemiddelafdelingen, den palliative rehabilitering samt jobcenteret og palliationsvejlederne. Målet er at højne kvaliteten af det palliative arbejde og skabe bedre patientforløb.

Københavns Kommune som eksempel

Københavns Kommune kan bruges som eksempel på, hvordan en kommune kan styrke den lindrende behandling, hvis man har et tilstrækkelig indbyggertal.

I Københavns Kommune findes et tilbud om **palliative aflastningspladser** på Center for Rehabilitering og Akutpleje. Det er et center, der tilbyder midlertidige døgnophold for alvorligt syge og døende borgere, hvor pleje og lindring ikke længere kan varetages tilstrækkeligt i eget hjem. Tilbuddet fungerer som alternativ til hospitalsindlæggelse eller hospice.

